

18/7/22 (E)

(i) Printed Pages : 4

Roll No.

(ii) Questions : 9

Sub. Code :

0	3	3	9
---	---	---	---

Exam. Code :

0	0	0	4
---	---	---	---

B.A./B.Sc. (General) 4th Semester

(2042)

SOCIOLOGY (In all Mediums)

Paper : Social Institution

Time Allowed : Three Hours]

[Maximum Marks : 90

Note :— (1) Attempt **FIVE** questions in all. Question No.1 is compulsory. Attempt **FOUR** questions, selecting **ONE** question from each Unit.

(2) All questions carry equal marks.

1. Answer any **nine** of the following in **5-7** lines each :

- (1) Association
- (2) Community
- (3) Polygamy
- (4) Monogamy
- (5) Joint family
- (6) Nuclear family
- (7) Incest taboo
- (8) Clan
- (9) State
- (10) Government
- (11) Property
- (12) Emile Durkheim's types of religion.

2×9=18

UNIT—I

2. Define Institution and discuss its features in detail. 18
3. Discuss differences of institution with society and community. 18

UNIT—II

4. Discuss contemporary trends in the marriage institution. 18
5. What is family ? Discuss its types and functions. 18

UNIT—III

6. Discuss features and functions of economic institution. 18
7. What is Political Party ? Discuss its features and functions. 18

UNIT—IV

8. What is religion ? Discuss its elements and functions. 18
9. Discuss contributions of Emile Durkheim and Max Weber towards studies on religion. 18

(हिन्दी माध्यम)

नोट :— (1) सभी में से पाँच प्रश्न करें। प्रश्न सं. 1 अनिवार्य है। प्रत्येक यूनिट में से एक प्रश्न का चयन करते हुए चार प्रश्न करें।

(2) सभी प्रश्नों के समान अंक हैं।

1. निम्नलिखित में से किन्हीं नौ के उत्तर 5-7 पंक्तियों में दीजिए :—
 - (1) संस्था
 - (2) समुदाय
 - (3) बहुविवाह
 - (4) एकविवाह
 - (5) संयुक्त परिवार
 - (6) एकल परिवार
 - (7) अनाचार प्रतिबन्ध

- (8) कबीले
- (9) राज्य
- (10) सरकार
- (11) संपत्ति
- (12) एमिल दुर्खिम के धर्म के प्रकार। 2×9=18

यूनिट-I

2. संस्थान को परिभाषित करें और इसकी विशेषताओं की विस्तार से चर्चा करें। 18
3. समाज और समुदाय के साथ संस्था की असमानताओं पर चर्चा करें। 18

यूनिट-II

4. विवाह संस्था में समकालीन प्रवृत्तियों पर चर्चा करें। 18
5. परिवार क्या है ? इसके प्रकारों और कार्यों की चर्चा कीजिए। 18

यूनिट-III

6. आर्थिक संस्था की विशेषताओं और कार्यों की चर्चा कीजिए। 18
7. राजनीतिक दल क्या है ? इसकी विशेषताओं और कार्यों की चर्चा कीजिए। 18

यूनिट-IV

8. धर्म क्या है ? इसके घटकों और कार्यों की चर्चा कीजिए। 18
9. धर्म के अध्ययन पर एमिल दुर्खिम और मैक्स वेबर के योगदान की चर्चा करें। 18

(पंजाबी अनुवाद)

नोट :- (1) सारिआं विੱਚੋਂ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 1 ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਯੂਨਿਟ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਚਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ।

(2) ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਅੰਕ ਬਰਾਬਰ ਹਨ।

1. ਹੇਠ ਦਿੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨੌਂ ਦਾ ਉੱਤਰ 5-7 ਲਾਈਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਓ :

- (1) ਸੰਘ
- (2) ਭਾਈਚਾਰਾ

- (3) ਬਹੁ-ਵਿਆਹ
- (4) ਇਕ ਵਿਆਹ
- (5) ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ
- (6) ਏਕਲ ਪਰਿਵਾਰ
- (7) ਅਨੈਤਿਕਤਾ ਵਰਜਿਤ
- (8) ਕਬੀਲਾ
- (9) ਰਾਜ
- (10) ਸਰਕਾਰ
- (11) ਸੰਪੱਤੀ
- (12) ਏਮਿਲ ਦੁਰਖੀਮ ਦੇ ਧਰਮ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ। 2×9=18

ਯੂਨਿਟ-I

2. ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 18
3. ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੇ ਨਾਲ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਮਤਭੇਦਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 18

ਯੂਨਿਟ-II

4. ਵਿਆਹ ਸੰਸਥਾ ਵਿੱਚ ਸਮਕਾਲੀ ਰੁਝਾਨਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 18
5. ਪਰਿਵਾਰ ਕੀ ਹੈ ? ਇਸ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਜਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 18

ਯੂਨਿਟ-III

6. ਆਰਥਿਕ ਸੰਸਥਾ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਜਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 18
7. ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀ ਕੀ ਹੈ ? ਇਸ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਜਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 18

ਯੂਨਿਟ-IV

8. ਧਰਮ ਕੀ ਹੈ ? ਇਸਦੇ ਘਟਕਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਜਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 18
9. ਧਰਮ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਪ੍ਰਤੀ ਏਮਿਲ ਦੁਰਖੀਮ ਅਤੇ ਮੈਕਸ ਵੇਬਰ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 18